

חשיבות הקובע מקום לתפילתו

פתח דבר:

ישנו נדבך חשוב בכל מערכת התפילה, אשר כמדומני אינו זוכה להערכה הראויה לו והדבר נובע מחמת חוסר ידיעה של חשיבותו הרבה - הענין של "הקובע מקום לתפילתו", דהיינו שעל האדם להשתדל להתפלל תמיד במקום קבוע.

הרבה טעמים והסברים נאמרו בזה ובדברינו נרחיב מעט את היריעה בנושא זה.

הקובע מקום לתפילתו - אלוקי אברהם בעזרו!

הן אמת שבגמרא הפליגו חז"ל בשבחו של הקובע מקום לתפילתו וכמו שכתוב במסכת ברכות (דף ו:):

"א"ר חלבו אמר רב הונא: כל הקובע מקום לתפילתו אלוקי אברהם בעזרו (פרש"י זצ"ל: "כדרך שהיה עוזר לאברהם"), וכשמת אומרים לו: אי עניו אי חסיד מתלמידיו של אברהם אבינו".

קביעות מקום לתפילה - הלכה!

אבל יש לדעת כי לא מדובר בשבח ומעלה או במצוה מן המובחר בלבד, אלא בהלכה פסוקה אשר חובה על כל אדם לקיימה.

והא לך לשון מרן השו"ע זצ"ל (בסימן צ סעיף יט): **"יקבע מקום לתפילתו,**

שלא ישנהו אם לא לצורך, ואין די במה שיקבע לו בית הכנסת להתפלל, אלא גם בבית הכנסת שקבוע בה צריך שיהיה לו מקום קבוע".

ועיין בספר ארחות יושר (ערך תפילה) שהוסיף על כך מרן הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א כי חלילה לזלזל בדבר שנפסק בשולחן ערוך שהוא חיוב, ואסור לשנות את מקומו בתפילתו אם לא לצורך מיוחד.

וכדאי לציין פרט חשוב ומעשי בהלכה זו: המגן אברהם (סי' צ ס"ק ל"ד) כתב כי גדר "מקום קבוע" הוא שתוך ד' אמות חשוב מקום אחד משום דאי אפשר לצמצם, והביאו המשנה ברורה שם (ס"ק ס). והלכה למעשה השיעור של ד' אמות הוא: 1.92 מטר לפי דעת הגאון רבי חיים נאה זצ"ל, ולשיטת החזון איש זצ"ל השיעור הוא 2.32 מטר.

קביעות מקום דומיא דקרבת

ואכן בשולחן ערוך עצמו (סי' צח סעיף ד') כתוב טעם לזה, אשר בזה נבין כי הנהגה זו היא חלק מצורת התפילה הנדרשת על פי הלכה, וזה לשון השו"ע:

"התפילה היא במקום הקרבן, ולכן צריך ליזהר שתהא דוגמת הקרבן בכוונה ולא יערב בה מחשבה אחרת כמו מחשבה שפוסלת בקדשים, ומעומד דומיא דעבודה. וקביעות מקום כמו הקרבנות שכל אחד קבוע מקומו לשחיטתו ומתן דמו".

הקובע מקום לתפילתו הוא בהכרח עניו...

טרם שנבאר את החשיבות הגדולה של הקובע מקום לתפילה, נביא הסבר נפלא בדברי הגמרא האומרת שכשמת "אומרים לו אי עניו" - מה הקשר בין קביעת מקום לתפילתו למידת הענוה.

תירץ הגאון רבי צבי פסח פרנק זצ"ל: החיים מלמדים כי מי שאינו עניו אי אפשר לו בשום אופן שיקבע מקום לתפילתו, כי כאשר יקניטנו הגבאי ילך לבית כנסת אחר, וגם שם לא יאריכו הימים עד שיקניטנו השמש או איש אחר ושוב יעזוב לבית כנסת אחר, וכפי שאנו רואים מעשים בכל יום

כי אנשים שלא ניחנו במידת הענוה, מחמת כל קפידא הם עוזבים את מקום תפילתם הקבוע ועוברים להתפלל במקום אחר.

על כן הקובע מקום לתפילתו, מן ההכרח שעניו הוא...

מדוע "אלוקי אברהם בעזרו"?

והנה עלינו לבאר מדוע באמת מצינו בדברי חז"ל שהפליגו במעלות כה גדולות השמורות למי שקובע מקום לתפילתו, מה שלכאורה לא מצינו בקיום מצוות אחרות, וכן מדוע נאמר עליו דוקא ש"אלוקי אברהם בעזרו".

והלא הדברים הם כפשוטם ממש, וכפי שמסופר על בחור אשר התלונן באוזני הרב מבריסק זצ"ל על בעיות מסויימות שהיו מנת חלקו, ומרן הרב מבריסק זצ"ל יעץ לו שיקפיד להתפלל במנין קבוע, כי הרי בגמרא כתוב ש"כל הקובע מקום לתפילתו אלוקי אברהם בעזרו"...

ונביא בזה כמה וכמה טעמים אשר יאירו את עינינו מדוע אכן מצינו ענין כה גדול בקביעת מקום לתפילות.

קביעת מקום לתפילתו עוזרת לכוונת הלב

הרשב"א זצ"ל במסכת ברכות (שם) כתב טעם לזה: המתפלל הלוא צריך לכוון דעותיו קודם שיתפלל, לדעת לפני מי הוא עומד ולעמוד ביראה ולהכיר נמיכותו וגודל האדון אשר ממנו הוא מבקש. ומסיבות הכנת המחשבה וזיקוק הלב - קביעות המקומות, שהמקום המוכן לתפילה מוסיף יראה בבתי כנסיות והמקומות המוכנים לעבודת ה'.

וכעין זה כתב גם המאירי זצ"ל: "ראוי לאדם לקבוע מקום לתפילתו, שכל שהמקום מיוחד לו לתפילה כוונתו מצויה ביותר, ואף בבית הכנסת צריך לייחד לו מקום".

וראה מה שהוסיף בזה בילקוט מעם לועז (פרשת וירא): "כל אחד ואחד צריך שיתפלל במקומו, ואף אם מתפלל מנחה וערבית בביתו ישתדל להתפלל במקום קבוע, ולא כמו שנוהגים אחרים שמתפללים פעם בחדר ופעם בבית. וטעמו של דבר שבמקום קבוע דעתו מיושבת יותר, כמו

שרואים שאם אדם משנה מקום שנתו אינו יכול להירדם, אף כאן אם משנה מקום תפילתו דעתו מתבלבלת..."

הקובע מקום לתפילתו - מראה שאינו הולך אחר הניחוש

בספר עין יעקב (מס' ברכות דף ו:): הביא טעם נוסף לדבר:

כל הקובע מקום לתפילתו בזה הוא מראה שאינו הולך אחר הניחוש, לא כמו בלעם הרשע שהלך לקראת נחשים והלך ממקום למקום, ונמצא דבזה שקובע מקום הרי הוא מתלמידיו של אברהם אבינו ע"ה שהוא ההיפך מבלעם הרשע, ולכן אלוקי אברהם בעזרו.

הקביעות מסירה טרדות ובלבול הדעת

הגאון רבי אליהו לופיאן זצ"ל היה אומר כי לא בכדי שיבחו חז"ל מאוד את הקובע מקום לתפילתו, כי רצון ה' הוא שתפילתו של אדם תהיה בקביעות מקום דוקא. והטעם, כי בקביעות מקום מתפלל האדם במנוחה ובלא בלבול הדעת, ולא כמו אותם האנשים שהולכים מבית כנסת לבית כנסת וממקום למקום, שבכך מבלבלים הם את עצמם ותפילתם נאמרת בחטף.

וזה דבר שהמציאות מלמדת בחוש, בכל פעם שאדם משנה מקומו הקבוע למקום אחר, אזי הוא מסתקרן בסביבה החדשה - מי יושב על יד מקומו, מי הם המתפללים, מי עושה רעש וכו'. ולכן פשוט לא ישנה ממקומו הקבוע, כי הדבר רק יבלבל את כוונתו.

ובכל אופן מבואר מדבריהם זצ"ל כי קביעות מקום לתפילה גורם לכוונה בתפילה והדבר יסיר ממנו טרדות ובלבולים.

קביעת מקום - להראות שהתפילה אינה כמשווי

וברי"ף שנדפס בעין יעקב שם הסביר טעם נוסף: קביעות מקום יורה שאין תפילתו עליו כמשא אלא תפילתו תחנונים, ועל כן הולך אל המקום שרגיל להתפלל בו, שאילו היתה דומה עליו כמשא היה משליך מעליו משא תפילה ומתפלל אותה בכל מקום שיזדמן אליו".

כעין הדברים הללו כתב גם המהר"ל זצ"ל בנתיבות עולם (נתיב העבודה פ"ד) ונעתיק מלשונו שם: "משלימות התפילה שלא תהא תפילתו במקרה, כי התפילה היא הדביקות בו יתברך, שהאדם מתדבק בתפילתו בו יתברך. ואם הדביקות הזו הוא במקרה בלבד אינו נחשב דביקות כלל, כי כל מקרה הוא לזמן ולשעה ואינו תמיד. אבל דבר שאינו מקרי הוא תמיד, לכך ראוי שיהיה הדביקות הזו שלא במקרה כלל.

ועל זה באה האזהרה שיקבע מקום לתפילתו, וענין קביעות מקום לתפילה, מפני כי קביעות המקום מורה שאין התפילה שלו במקרה כי המקרה אין לו קביעות, ואם יושב פעם אחד במקום זה ופעם במקום אחר דבר זה אינו קביעות כלל, ואין זה דביקות בעצם רק מקרה".

המקום הקבוע מסייע לתפילות להתקבל!

עוד מן המעלות של קביעת מקום לתפילה מבואר בדברי הצ"ח זצ"ל (מס' ברכות דף כט:): על ידי שהאדם קובע מקום לתפילתו, האדם אינו תולה שתפילתו תעשה פירות מכח מעשיו הטובים, כי אם יתלה בקדושת המקום.

ומצינו להמבי"ט זצ"ל (בית אלוקים שער התפילה פ"ה) שהביא עוד מעלה נפלאה במי שקובע מקום לתפילתו: הרי כתוב "כל הקובע מקום לתפילתו" ולא אמר לתפילה, "להורות כי מי שמתפלל על דבר אחד וחוזר להתפלל על אותו דבר עצמו ראוי שישתדל שיהיה במקומו הראשון והוא סיבה לשמיעת תפילתו".

ומוסיף בזה המבי"ט זצ"ל יסוד נפלא: "וגם לפעמים בעמדו במקום שהתפלל בראשונה גם כי לא יתפלל עתה הוא נענה בהיותו עומד במקום שהתפלל בו, דמיון השואל שאלה ממלך בשר ודם והולך לו, ואחר כך לימים חוזר לאותו מקום ששאל שאלתו, כדי שיראנו המלך ויזכור למלא חפצו והוא אינו חוזר לדבר עוד אל המלך - כן המתפלל לאל יתברך על דבר פרטי במקום מיוחד כשחוזר לאותו המקום בכוונת התפילה שהתפלל, הקב"ה שומע תפילתו שהתפלל קודם, וזהו - "הקובע מקום לתפילתו" - שהתפלל כבר".

נמצא לפי זה כי לפעמים עצם הדבר שאדם נמצא באותו מקום שהתפלל
כבר, מעורר בזה רחמי שמים עליו ונותנים לו כל משאלות לבו!

נפלא מאוד!

קביעות מקום מצרפת את כל התפילות לפעול יחד!

וקביעות מקום לתפילה פועלת יתר שאת ויתר עוז בתפילות, וכמו
שהמשיל על כך הגאון רבי משה סאלאוויצ'יק זצ"ל: הדבר דומה לעוף קטן
הידוע שדרכו לנקב נקבים בעצים, ולפעמים הוא מנקב עץ עבה מאוד עד
שהוא לפלא גדול כיצד עוף קטן כל כך עולה בידו לנקב אילן כה עבה עד
כדי כריתת האילן.

ההסבר הוא כי אכן לא בפעם אחת וגם לא בפעמיים הוא הצליח לכרות
את האילן כי אם בעבודה תמידית של ימים ושבועות רבים בניקוב עקבי
באותו מקום, עד שבסופו של דבר עולה בידו לכרות את האילן.

כמו כן היא התפילה אשר מתפקדה לשבר מחיצות של ברזל עד שתגיע
עד לכסא הכבוד, ועל ידי הקביעות התמידית של עבודת התפילה באותו
מקום בכל פעם הוא יפעל עוד ועוד עד שתפילתו תבקע רקיעים ותפיל
חומות ותגיע עד כסא הכבוד!

מקום שהתפללו בו נהפך לצינור לקבלת השפע!

טעם נוסף כתב הצ"ח זצ"ל שם לענין הנשגב של הקובע מקום לתפילתו:
על ידי הקביעות נעשה מקום התפילה לקדוש והוא נהפך להיות כצינור
המקבל את השפע בתוכו.

הגאון רבי אברהם גנחובסקי זצ"ל הטעים על כך את הסיפור המובא
בספר עליות אליהו: בעת שהיה הגאון מוילנא זצ"ל בגלות הוא התפלל
במקום אחד, לאחר גמר תפילתו, על אף שעיתותיו היו יקרות לו מאוד,
הוא שינה ממנהגו והתעניין מי התפלל באותו מקום קודם לכן. בבירור
שנערך לאחר מכן סיפר איש זקן מאוד כי פעם בא המגן אברהם זצ"ל בעת
גלותו לאותו מקום והוא התפלל שם את תפילתו.

כלומר - מקום שהתקדש כבר בתפילות, נהפך לצינור המוכן ומזומן להשפיע שפע מן השמים!

מקום שכבר התפללו בו - נעשה למקום קדושה

על פי דברים נפלאים אלו נבוא עתה בדברינו להסביר ולהמחיש את הדברים, ובכך גם נתעורר בנקודה חשובה ביותר.

כפי שכבר נתבאר, המקום שבו נישאה תפילה מתקדש בקדושה מיוחדת והדבר מסייע בכוונת התפילות, וכמו כן גם מקום הלימוד, המקום בו לומדים תורה אפילו אם רק למדו שם פעם אחת בלבד, פועל ומשרה קדושה גדולה במקום.

ועל כן יש ענין גדול להיות קובע מקום לתפילתו במקום בו הוא לומד, כי מקום זה מקודש בקדושה נוספת.

והדברים הם כפשוטם ממש, וכפי שמסופר על ראש ישיבת נובהרדוק בפינסק הגאון רבי שמואל וינטרויב זצ"ל: פעם התפלל במקום מסויים בהיותו בעיר וילנא והוא חש שם בהתעוררות נפלאה מאוד ובמתיקות נשגבה בתפילתו. כאשר בירר אמרו לו כי מקובל בידם כי הגר"א זצ"ל קבע את תפילתו לפני ה' באותו מקום.

הקדושה נשארה במקום עד שהיא הביאה את המתפלל שם לאותה תחושת רוממות ורגשות קודש.

"מקום שהתפללו בו אבותי"

הגאון מטשעבין זצ"ל הביא לזה ראיה נפלאה מדברי השאילתות (פרשת ויצא) אשר פירש את מה דאיתא במסכת חולין (דף צא:): "אמר יעקב אבינו ע"ה: אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותי ולא התפללתי?" היינו שביקש כי סגולת המקום שכבר התפללו בו אבותיו הקדושים תסייע לו.

וזה מה שהביאה שם הגמרא שהיתה לו קפיצת הדרך, להורות לדורות דסגולת המקום מהני והיינו ד"קפצה לו ואהני לו" - להורות כי הוא מן המקומות המסוגלים לקדושה!

מכלל הן אתה שומע לאו!

ומכלל הן אתה שומע לאו - מזה יש לנו ללמוד כי ראוי לברוח מתפילה במושב לצים או כל מקום אחר שאינו ראוי, ואפילו כאשר המקום ריק עתה מאדם, כיון שעצם המקום הוא היפך הקדושה.

וראה בשו"ת דברי חיים (בהשמטות סימן א') שמשיב לקהילה אשר אירע להם אסון ר"ל בבית הכנסת, וכותב להם הדברי חיים זצ"ל: אולי בא להם אסון זה יען שבחרו מקום מתועב לשפוך שיח לפני אדון כל (כי היה זה בית שנעשו בו תועבות ואנשי אותה קהילה שכרוהו והפכוהו לבית כנסת ע"ש).

על פי דברים אלו פסק הגאון מטשעבין זצ"ל כי אין לשכור מקום לתפילת הימים הנוראים אשר משמש כל השנה לדברים רעים, טמאים ופרוצים, משום שהמקום מושפע מאותה טומאה רח"ל...

היכן עדיף להתפלל - בבית כנסת או בבית קברות?

בזה נוכל להבין את הכרעתו של הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל אשר נשאל פעם: היכן עדיף להתפלל בעת צרה, האם לארגן מנין תפילה בבית הכנסת, או בבית החיים אצל קברי צדיקים?

הוא ענה: בית הכנסת הוא מקום השראת השכינה הגדול ביותר ועדיף לארגן את מקום התפילה בבית הכנסת, אבל היות שמדברים לשון הרע בבית הכנסת הדבר מוריד ממעלת המקום, ועדיף אם כן להתפלל בבית הקברות שזה גם מקום של השראת שכינה ושם בדרך כלל לא מדברים לשון הרע...

המשגיח זצ"ל: אני מוחה בכל הכח!

הדבר יסביר אולי את הנהגתו של המשגיח רבי נתן ווכאטפויגל זצ"ל: היה מקרה שאירע והשלטונות סגרו מקום תפילה, וחלק מהציבור התחילו לארגן מניני תפילה ברחוב בשטח בית הכנסת. המשגיח זצ"ל הלך מבית המדרש אחד לשני, נכנס לאוצר הספרים ולחדרי חבורות ולכל מקום שיש בו ריכוז של לומדים והוא אמר: "אני מוחה בכל הכח! אני מוחה בכל הכח

באלו המרשים לעצמם להתפלל במקום שאינו מתאים לבני תורה, ויש לדעת כי הדבר גובל בחילול השם!"

ונראה כי חוץ מהעניין של חילול ה', הדבר חרה לו מאוד מפני שהם התפללו במקום שלא התקדש בקדושה של תורה או תפילה ודו"ק.

דברים נפלאים מהרדב"ז זצ"ל

מענין לענין באותו ענין ראינו לנכון לצטט קטע נפלא מתוך תשובה ארוכה של הרדב"ז זצ"ל (שו"ת רדב"ז סי' תתקי) והוא נוגע מאוד למקום התפילה:

"ומכאן התירו שילך אדם למקום אחד ללמוד תורה אף על פי שאביו אומר לו שלא ילך ועובר על מצות אביו, שלא מן הכל אדם זוכה ללמוד תורה. וזה הטעם עצמו בתפילה, כי בהביט האדם אל אוהביו או לקרוביו או לרבו, או למי שדעתו נוחה, תתעורר נפשו אל הכונה השלימה ונתוסף לו עליו רוח ממרום וזה דבר שהשכל מורה עליו, וההפך - הפך".

מבואר מזה כי בהיות האדם מתפלל בחברתם של אנשים טובים, הדבר ישפיע על נפשו להתעורר לכוונה בתפילה.

ממילא מובן מדוע חשוב ביותר לאדם לקבוע מקום תפילתו בקרב ציבור של בני תורה המסולאים מפז, כי בהביט עליהם יתעורר גם הוא אל הכוונה השלימה ורוח ממרום מתווספת אליו וכלשונו של הרדב"ז זצ"ל.

ועל כן מרן הרב שך זצ"ל היה מרבה להחדיר בקרב התלמידים את הצורך הגדול להתפלל בישיבה, ולפי דברינו אכן מדובר בצורך חיי נפש כי בזה כל תפילתו תהיה למעליותא.

"וההפך - הפך!"

וכך גם להיפך חלילה, וכסיום לשונו הנפלאה של הרדב"ז זצ"ל: "וההפך - הפך!"

והכוונה היא כפי שכתב המשגיח רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי שליט"א: אם האדם מתפלל במנין של בעלי בתים שאינם ראויים, אזי לא רק שלא

תתוסף עליו רוח ממרום - כי לא על כך תפול הלשון "הפך", אלא היינו שיטלו ממנו ממרום גם את הרוח הקיימת בו מכבר, והשער של הכוונה השלימה ייסגר בעדו.

נורא מאוד!

"אוי לרשע ואוי לשכנו!"

ויש להביא לזה סמך מדברי השל"ה הקדוש (מסכת תמיד, עניני התפילה ד"ה התשיעי) שם הוא מונה את עשרת הדברים העוזרים לכוון בתפילה: "התשיעי, שכן כשיהיו שכני האדם רצונו לומר היושבים אצלו מתפללים בכונה, יקל עליו לכוין לבו גם הוא, אך כשיהיו יושבין אצלו אנשי לצון מתפללים שלא בכוונה, יקשה עליו לכוין. ועל זה נאמר (מס' סוכה דף נו:): "אוי לרשע ואוי לשכנו", ואמרו רבותינו זכרונם לברכה: "הרחק משכן רע" ו"אל תתחבר לרשע".

ראינו אם כן סיבה גדולה נוספת להיות קובע מקום לתפילתו - מקום טוב והגון, כמו המנין בישיבה, או במחיצת לומדי תורה ויראי ה', ולא ח"ו אצל פורקי עול, אינשי דלא מעלי או אפילו בקרב עמי הארצות וכיו"ב, כי הדבר יכביד עליו את הכוונה בתפילתו ועלול חלילה לסגור בעדו את שערי התפילה.

הקובע מקום לתפילתו מראה שהיא חשובה בעיניו!

נביא לסיום עוד טעם מדוע כה חשוב להיות קובע מקום לתפילתו. טעם זה הוא פשוט מאוד והוא יעזור לנו להבין בנקל מדוע חז"ל הפליגו כל כך בשבחו של הקובע מקום לתפילתו.

ידוע כי אם ברשותו של אדם חפץ כלשהו שהוא מכובד חשוב ויקר אצלו, הרי הוא מייחד לו מקום. ואם אינו מייחד לו מקום הרי פירושו של דבר שאין אותו חפץ יקר וחשוב בעיניו.

הרי כך רואים בהלכות מוקצה (או"ח סי' שח) כי קביעות מקום לחפץ מראה על חשיבות החפץ, והדבר הופך אותו למוקצה מחמת חסרון כיס. כי מי שקובע מקום לדבר - אות הדבר שהוא מייקרו ומחשיבו.

וכן הוא גם בתפילה, אם היא חשובה ותופסת אצלו מקום נכבד הרי הוא קובע לה מקום. ואם איננו עושה כן אלא מתפלל פעם במקום פלוני ופעם במקום אלמוני היכן שמזדמן לו, הדבר מלמד כי אין התפילה חשובה אצלו.

"עיקר העבודה - החשיבות שנותנים לתפילה!"

להמתיק את הדברים נביא מלשונו של המשגיח רבי נתן וואכטפויגל זצ"ל (לקט רשימות תפילה עמ' רט): הרבה אנשים נלחמים לזכות לכיין בתפילה ולהנצל ממחשבות זרות, אך הם שוכחים שעיקר העבודה היא - החשיבות שנותנים לתפילה! השייכות הראשונה למהו ברוחניות, זה כבוד, ועל זה שייך השתדלות.

"הקובע מקום לתפילתו אלוקי אברהם בעזרו", ביאור הדברים - הקובע מקום לתפילתו, הוא מכבד את התפילה, ומן השמים יעזרו לו כבר לכיין בתפילה, כי האדם מקבל לפי מה שמכבד.

יש יהודים ששוכחים יסוד זה, ומתפללים במקומות שאינם כבוד לתפילה, ומזלזלים בתפילה, ואחר כך כשזקוקים לתפילות, מתפללים מדוע התפללו ולא נענו. וכבר אמר שלמה המלך ע"ה (משלי יג, יג): "בז לדבר יחבל לו". ואמרו בגמרא (מס' ברכות דף סב:): "כל המבזה את הבגדים סוף אינו נהנה מהם" - וסיים המשגיח זצ"ל את דבריו ואמר: "וכן המבזה תפילה..."

יוצא לנו לפי זה יסוד גדול - קביעות מקום לתפילה מראה על חשיבות התפילה אצל האדם. וממילא כשם שמכבד ומחשיב הוא את התפילה כך יקבל ממנה תועלת והנאה.

מעשה נפלא עם הגאון רבי אברהם גנחובסקי זצ"ל

עסקנו אפוא בכמה וכמה טעמים לחשיבות של קביעת מקום לתפילה, ולא בכדי גדולי ישראל מאוד הקפידו על כך, כי ידעו המה שהמפתח להצלחת התפילה טמונה בקביעות מקום לתפילה.

נביא עובדה אחת בענין זה:

הגאון רבי אברהם גנחובסקי זצ"ל היה מאוד מקפיד להיות קובע מקום

לתפילותיו, וגם משחר נעוריו בישיבת סלבודקה הוא הקפיד בזה להפליא. ומספרים כי בשמחת תורה כאשר הזיזו את כל הספסלים לצורך ההקפות מדד רבינו זצ"ל בצורה מדויקת היכן ממוקם המקום הקבוע שלו והביא לשם כסא וסטנדר ושם התפלל במשך כל החג!

כזה ראה וקדש!

הקב"ה יעזור לנו שנזכה להיות מן הקובעים מקום לתפילתם ועל ידי זה נזכה לכל המעלות והסגולות שנאמרו על זה, ובעיקר לסייעתא דשמיא מיוחדת וכדברי הגמרא ש"אלוקי אברהם בעזרו".

